

Apeldoornse Dorpen Competitie 2013

“Energieke dorpen”

Handleiding

<http://www.apeldoorn.nl/energiekedorpen>

versie: v 0.8

datum: 25 februari 2013

Academy of Champions for Energy

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Het proces van de competitie	5
3. De opzet van het plan	8
4. Achtergrondinformatie	11

1. Inleiding

Energieke dorpen heeft Apeldoorn al sinds jaar en dag. Nu worden deze dorpen uitgedaagd om hun energie te steken in een competitie waar veel geld mee te verdienen is. De inzet is om in Apeldoorn één van de dorpen of kernen versneld stappen te laten zetten richting energieneutraliteit. Energieneutraal houdt in dat het dorp in haar eigen energiebehoefte voorziet. Dat kan enerzijds door besparing van energie en anderzijds door opwekking van duurzame energie ter plekke.

De competitie is erop gericht dat groepjes bewoners en of ondernemers samen aan de slag gaan om voor hun dorp of kern een plan te maken. Het winnende plan kan tot maximaal 200.000 euro verdienen. Dat klinkt natuurlijk heel aantrekkelijk, maar daar moet u wel wat voor doen! In deze handleiding leest u daar alles over.

Allereerst vertellen wij u graag iets meer over de aanleiding van dit project. Vervolgens gaan we in hoofdstuk 2 in op het proces van de competitie. Daarna volgen aanwijzingen voor het opstellen van een plan in hoofdstuk 3 en tenslotte geven wij nog wat achtergrondinformatie in hoofdstuk 4.

Waarom een plan voor energieke dorpen?

Apeldoorn heeft de ambitie om energieneutraal te worden. Daar wordt door veel partijen, bewoners en ondernemers aan gewerkt. Er ontstaan steeds meer mogelijkheden om duurzame energieprojecten echt in praktijk te brengen. Zo kunnen we vandaag de dag huizen en scholen bouwen die al helemaal zelfvoorzienend zijn in hun energiebehoefte. Ook kunnen burgers in Apeldoorn sinds kort klant worden bij het lokale energiebedrijf deA, waarbij de stroom die geleverd wordt daadwerkelijk in Apeldoorn is opgewekt. Ook komen er steeds meer producten op de markt die duurzaam geproduceerd zijn of veel minder energie gebruiken dan vroeger. We scheiden ons afval steeds beter en recyclen de bruikbare grondstoffen in kringlopen. Zo zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen.

Apeldoorn kan met behulp van Europees geld nu deze competitie organiseren. Doel is om de vele nieuwe mogelijkheden ook daadwerkelijk in de praktijk te brengen én om anderen te inspireren om het goede voorbeeld te volgen.

Het project Energieke Dorpen maakt deel uit van een breder project. Zowel in Nederland als in andere Europese landen zijn er dorpen die voorop lopen als het gaat om duurzame energie en energieneutraliteit. De gedachte is dat deze 'voorlopers' veel van elkaar, en aan andere dorpen, kunnen leren. De gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland werken mee aan dit Europese project ACE (Academy of Champions for Energy).

De gemeente Apeldoorn en de provincie Gelderland hopen dat deze competitie een beginpunt is. Wij willen graag dat meer dorpen in Gelderland sneller verduurzamen, op basis van de inzet van de lokale bevolking en lokale bedrijven.

Een grote uitdaging!

Het project 'Energieke dorpen' heeft de vorm van een wedstrijd waarbij het winnende team financieel wordt ondersteund. In hoofdstuk twee staat de competitie die twee rondes heeft, nader beschreven. Uiteindelijk bepaalt een onafhankelijke jury de winnaar. De jury beoordeelt de plannen op basis van de volgende criteria:

- inspirerend (innovatief, te benutten door andere dorpen, wervend)
- realistisch (benutten beschikbare technieken, planning)
- uitvoerbaar (inzet deelnemers, zekerheid middelen, faseringsmogelijkheden)
- betrokkenheid dorpsbewoners

Het winnende plan kan het geld krijgen als het team het plan ook daadwerkelijk uitvoert vóór 1 april 2015.

Het uitgangspunt is dat bewoners en/of bedrijven van een dorp 50% zelf financieren en dat maximaal 50% van de kosten worden gesubsidieerd tot een maximum van € 200.000. Alle dorpen in de gemeente kunnen meedoen. De prijs wordt voor de zomer van 2013 toegekend door de jury. De uitvoering moet vervolgens afgerond zijn voor 1 april 2015. Tenslotte mag het winnende team het project als demonstratieproject presenteren in het tweede kwartaal van 2015.

2. Het proces van de competitie

Hoe kunt u een team samenstellen om een plan te maken voor uw dorp en hoe ziet het proces van de competitie eruit? In dit hoofdstuk wordt alles op een rijtje gezet.

Hoe vormt u een team?

In de inleiding is al aangegeven dat het van belang is dat veel bewoners en/of ondernemers betrokken zijn. Wij kunnen ons voorstellen dat er per dorp een dorpssteam ontstaat: een groep dorpsbewoners die samen aan de slag gaan om voor hun dorp het energieke dorpsplan te maken. Dit team gaat dus een serieuze poging doen om de hoofdprijs te winnen. Wellicht dat u op de inspiratieavond van 25 februari al een aantal mensen uit uw dorp hebt ontmoet, misschien kent u zelf nog andere mensen waarmee u aan de slag wilt?

Wij denken dat een team niet te groot en niet te klein moet zijn, wellicht ergens tussen de 5 tot 10 personen. Belangrijk is dat er een aantal echte 'trekkers' zijn die de vaart erin brengen en houden. Als de groep groter dan 8-10 personen wordt, is het aan te bevelen met een kleine kerngroep te werken en meerdere kleine groepjes te formeren om deelthema's uit te werken.

Iedereen kan meedoen!

Belangrijk is dat er mensen in het team zitten die op de eerste plaats enthousiast zijn om deze uitdaging aan te gaan. Verder is het raadzaam een goede mix van teamleden te hebben. Zoek mensen die bijvoorbeeld:

- een zekere belangstelling voor, kennis van of ervaring met één van de thema's hebben;
- een goed netwerk hebben;
- goede ideeën hebben, maar ook open staan voor nieuwe ideeën;
- voorstellen goed kunnen verwoorden en/of presenteren;
- andere dorpsbewoners en jongeren erbij kunnen betrekken;
- goed kunnen communiceren;
- enthousiast zijn en hiervoor ook tijd vrij willen maken, zowel bij de ontwikkeling van het plan, als tijdens de uitvoering daarvan.

Proces en planning competitie

Inspiratiebijeenkomst

Het project **start** met de **inspiratiebijeenkomst op 25 februari 2013**.

Naast veel algemene informatie over de competitie willen wij deze avond vooral veel mensen inspireren. Daarom zijn ook (lokale) partijen aanwezig die bezig zijn met energie zoals de lokale energiecoöperatie deA en vertegenwoordigers van de lokale duurzaamheidscoalitie AVID (Apeldoorn voorop in Duurzaamheid). Tijdens de bijeenkomst wordt een groot aantal bestaande en nieuwe technieken én initiatieven getoond.

Geïnteresseerde bewoners en ondernemers van de dorpen van de gemeente Apeldoorn zijn uitgenodigd. Wij hopen dat u tijdens deze eerste bijeenkomst al contacten zult leggen met dorpsgenoten of misschien zelfs al een dorpssteam zult vormen.

Melding/voorinschrijving

Na de start van de competitie heeft u tot medio maart de tijd om aan te geven of uw dorp meedoet. Dit is de periode van de **voorinschrijving** voor de wedstrijd. De voorinschrijving houdt niet meer in dan dat u aangeeft dat u een team hebt gevormd om mee te doen. U kunt de secretaris van de jury telefonisch of via mail melden dat u als team daadwerkelijk aan de slag bent gegaan. (tel +31 6 522 477 85 of x.vanlipzig@apeldoorn.nl). Graag melden op uiterlijk 15 maart, ook als binnen het dorpssteam nog vragen bestaan over de start.

Opstellen plan

Hierna volgt een fase waarin de dorpssteams daadwerkelijk **aan de slag** gaan om een **dorpsplan** te maken voor hun **energieke dorp**. In het volgende hoofdstuk vindt u een handreiking voor dit plan.

Dit plan kan tot uiterlijk 6 mei 2013 om 15.00 uur worden ingediend bij de secretaris van de jury. Bij voorkeur per email, zie hierboven, of anders per post (Postbus 9033, 7300 ES Apeldoorn, t.a.v. X. van Lipzig o.v.v. Energieke Dorpen).

Afhankelijk van het aantal deelnemende teams en de kwaliteit van de ingediende plannen, maakt de jury voor de Apeldoornse dorpencompetitie een selectie van de beste plannen. In principe worden drie plannen genomineerd. Voor alle ingediende plannen wordt een vergoeding verleend van maximaal € 500 voor gemaakte kosten. Daarvoor is het nodig dat u een opgave van de gemaakte voorbereidingskosten meestuurt met het plan dat u uiterlijk op 6 mei indient. Mochten er meerdere plannen per dorp worden ingediend, dan maken we met de teams nadere afspraken over de maximale vergoeding.

Genomineerde plannen

De beste plannen die door de jury zijn geselecteerd, draaien mee in de tweede ronde van deze wedstrijd. De geselecteerde dorpssteams wordt gevraagd hun plannen verder aan te scherpen op basis van de tips en aanwijzingen vanuit de jury. De jury zal uiterlijk op 21 mei 2013 de indieners van de plannen hierover berichten. De aangescherpte plannen kunnen vervolgens worden ingediend tot uiterlijk 24 juni 2013 om 9.30 uur bij de secretaris van de jury. Wederom bij voorkeur per mail, anders per post.

Op 15 juli 2013 wordt de '**Grote Finale**' gehouden waarbij de beste dorpsplannen gepresenteerd worden. De jury maakt dan bekend welk team het beste plan heeft gemaakt en dus de winnaar is van deze dorpencompetitie! Het winnende team wordt (financieel) ondersteund bij de realisatie van de plannen. Kortom: het winnende dorp kan dan aan de slag!

Nazorg planbegeleiding

Na het toekennen van de prijs zullen door het dorpssteam nog veel praktische zaken moeten worden geregeld. Bovendien moet vanuit de subsidieverstrekker worden voldaan aan administratieve voorwaarden, die nog nader moeten worden uitgewerkt. In goed gezamenlijk overleg tussen gemeente en het dorpssteam zal daarvoor een afsprakenkader worden opgesteld.

Daarbij mag het team rekenen op uitnodigingen om de eigen ervaringen te delen met anderen in Apeldoorn, in Gelderland en mogelijk zelfs elders in Europa!

Niet gewonnen

Andere dorpen die ook met goede plannen en ideeën komen worden waar mogelijk eveneens ondersteund gedurende de uitvoeringsperiode van het demonstratieproject.

3. De opzet van het plan

U kunt zelf kiezen in welke vorm u uw dorpsplan giet. In dit hoofdstuk geven wij u een aantal suggesties om het u makkelijk te maken. Ook geven wij aan welke informatie zeker in uw plan moet staan omdat de jury die nodig heeft bij de beoordeling. Doe hier uw voordeel mee maar laat dit hoofdstuk uw creativiteit niet in de weg staan!

Starten met open vizier

We adviseren startende dorpen teams om niet direct met de hieronder gepresenteerde indeling aan de slag te gaan. Begin met een brainstorm waarbij alle ideeën van de groepsleden (rijp en groen) in beeld worden gebracht. Bespreek ze, praat ze door en maak uiteindelijk een keuze of selectie van de ideeën waarmee u als groep verder wilt.

Vaste onderdelen binnen de energieke dorpsplannen

Om de ingediende plannen goed onderling te kunnen beoordelen vragen we u bij de indiening van het definitieve plan in ieder geval de volgende onderdelen in het plan terug te laten komen:

1. Korte schets van uw dorp en uw toekomstvisie voor het dorp (stip aan de horizon)
2. Het proces dat u als team doorlopen heeft om het plan op te stellen
3. Welke personen het plan hebben opgesteld
4. Uitwerking van de planideeën en de haalbaarheid ervan (maak onderscheid tussen realisatie voor en na 1 april 2015)
5. Uitwerking van de organisatie die het plan gaat uitvoeren

Uitwerking van ideeën is belangrijk

Wij verwachten van u dat de planideeën al behoorlijk gedetailleerd zijn uitgewerkt. Geef in uw uitwerking aan hoe u het idee in de praktijk gaat realiseren en wat daarvoor nodig is.

Daarbij kunt u letten op de volgende punten:

- a. Heeft het idee of voorstel een duidelijke naam?
- b. Geeft u een korte omschrijving van het idee of voorstel?
- c. Wat is het doel?
- d. Wat kan ermee worden bereikt? (resultaat)
- e. Wie/hoeveel mensen kunnen meedoen of hebben profijt? (bereik)
- f. Hoe denkt u het te realiseren? (aanpak)
- g. Wie zijn de partijen of partners waarmee u het wilt realiseren?
- h. Realiseert u het op korte termijn (voor 1 april 2015), op middellange termijn (tot 2020) of lange termijn?
- i. Is er geld nodig om het idee te realiseren en zo ja, hoeveel? Hoe kan het idee gefinancierd worden? Dit onderdeel hoeft niet per idee of voorstel uitgewerkt te worden. Het kan ook in een aparte paragraaf in

één keer behandeld worden. Dat er niet direct zicht is op de financiering van een voorstel of deelplan mag in eerste aanzet geen belemmering zijn om het voorstel in het plan mee te nemen.

- j. Heeft u ook afbeeldingen om uw voorstellen te illustreren?
- k. Kunt u ook uw bronnen noemen (liefst internet) die u heeft gebruikt of die uw voorstel ondersteunen?

Ideeën voor de hele gemeente zijn ook welkom

Sommige ideeën en voorstellen zijn beter te realiseren als ze niet beperkt blijven tot één dorp. Dorpenteams mogen dus verder kijken dan de eigen dorpsgrens! In een aantal gevallen kan dat zelfs een voordeel zijn en kan de hele gemeente worden meegenomen om een voorstel te realiseren.

Goed doordacht financieel plan

Sommige maatregelen en investeringen verdienen zich terug, andere niet. De haalbaarheid van een idee of voorstel is daarmee in veel gevallen afhankelijk van geld en financieringsmogelijkheden. Daarbij maakt het uit wie de investering doet: gaat het om een energiebesparingsmaatregel voor een individueel huishouden, een investering door een bedrijf of een investering voor een gemeenschappelijke voorziening?

We vragen de teams goed na te denken over de financiering van het totale dorpsplan en/of de verschillende onderdelen daarvan. Dat kan in een algemene paragraaf, maar ook bij de beschrijving van een individueel idee of voorstel. We geven hierbij aan dat er soms meer financieringsmogelijkheden zijn dan je op het eerste gezicht zou denken.

Hoe besteed je het investeringsbudget?

Zoals al in de inleiding is aangegeven, is voor de winnaar van de wedstrijd Energieke Dorpen een investeringsbudget beschikbaar met een maximum van € 200.000. Van de uiteindelijke investering wordt maximaal 50% bekostigd vanuit het beschikbare investeringsbudget. We vragen u in het dorpsplan duidelijk aan te geven hoe dit budget besteed gaat worden. Belangrijke voorwaarde daarin is dat de investering wordt gerealiseerd en opgeleverd vóór 1 april 2015. Een andere voorwaarde van de Europese subsidieverlener is dat het project in het tweede kwartaal van 2015 als demonstratieproject wordt gepresenteerd tijdens een eindconferentie. Uw plan en ervaringen zijn immers heel interessant voor anderen die ook aan de slag willen om hun dorp energieneutraal te maken.

Jury

Er zijn drie belangrijke pijlers waarop uw plan zal worden getoetst. De jury kijkt of uw plan:

- inspirerend (innovatief, te benutten door andere dorpen, wervend),
- realistisch (benutten beschikbare technieken, planning), en
- uitvoerbaar (inzet deelnemers, zekerheid middelen, betrokkenheid dorpsbewoners, faseringsmogelijkheden) is.

De onafhankelijke jury is samengesteld uit de wethouder duurzaamheid van de gemeente Apeldoorn (voorzitter), de programmanager duurzaamheid van de gemeente Apeldoorn (secretaris), een deskundig bewonerslid, een deskundig branchevertegenwoordiger/bedrijvenlid, en één of twee andere externe deskundigen/inspiratoren.

4. Achtergrondinformatie

Nederland staat voor een grote uitdaging. In tijden waarin de economische crisis om veel aandacht vraagt, vormen behoud van innovatiekracht, energiezekerheid en betaalbaarheid van energie andere grote opgaven. De huidige energievoorziening, die voornamelijk komt uit olie, kolen en gas, heeft daarnaast een grote invloed op het klimaat en de leefomgeving, en is op termijn bovendien zeer kostbaar: in termen van geld, milieu & klimaat en geopolitieke risico's. Een beweging (ook wel energietransitie genoemd) van fossiele energie naar duurzame energie is nodig om het publieke belang van een betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening veilig te stellen.

Duurzame dorpen

Een duurzame ontwikkeling van dorpen richt zich dan ook voornamelijk op de ontwikkeling van een andere – lees: duurzame – energiehuishouding.

Die kan tot stand komen door een combinatie van :

- energiebesparing (wat niet gebruikt wordt, hoeft immers ook niet opgewekt te worden)
- de inzet van zoveel mogelijk duurzame energiebronnen
- het zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de nog beschikbare energie

Energie & wonen

In Nederland verbruiken de meeste huishoudens gas en elektriciteit om in de energiebehoefte te voorzien, voor het merendeel gewonnen uit fossiele brandstoffen. Gemiddeld verbruikt een huishouden circa 1600 m³ gas en 3500 kWh elektriciteit per jaar, en is daar ongeveer 2000 euro aan kwijt.

Sinds begin deze eeuw is de energieprijs zo'n 85 procent gestegen. De verwachting is dat die prijsstijging verder doorzet.

Er zijn dus diverse goede redenen om bewuster om te gaan met energie in uw woning, uw woning energiezuiniger te maken of om zelf (of in collectief verband samen met anderen) energie op te wekken. Niet alleen beter voor het milieu, maar ook voor uw leefcomfort en uw eigen portemonnee.

Energie & bedrijven

Ook bedrijven hebben vaak een grote energiebehoefte, voor eigen gebruik (denk aan verwarming panden, verlichting, etc), maar ook voor het kunnen uitvoeren van productieprocessen (waar warmte of juist 'koude'voor nodig is, of specifieke gassen). Op landelijk niveau wordt al een aantal jaren fors ingezet op energiebesparing bij bedrijven.

Dit gebeurt via zogenaamde MeerJaren Afspraken (MJA) met bedrijven. Daarnaast verplicht de Wet Milieubeheer ook bedrijven tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

Een aantal bedrijven in en rond de dorpen van Apeldoorn voert reeds plannen uit, of heeft projecten op stapel staan op het gebied van energie. Mogelijk bieden dergelijke projecten een mooi aanknopingspunt voor het verder uitwerken van uw ideeën/initiatieven uit het dorp?

Energie & openbare gebouwen/voorzieningen

Scholen en openbare gebouwen mogen ook betrokken worden in het project Energieke Dorpen. Deze gebouwen hebben vaak een bijzondere voorbeeld- en uitstralingsfunctie, en kunnen daardoor in de realisatiefase een katalysator-effect geven richting andere partijen.

Benutten van lokale energiebronnen

In en rond de dorpen van Apeldoorn zijn diverse bronnen beschikbaar waar lokaal duurzame energie uit gewonnen kan worden.

Te denken valt aan het gebruik van afval van houtachtige gewassen (biomassa), wat verwerkt wordt tot grondstof om te verbranden in bijvoorbeeld lokaal geplaatste pelletkachels.

Ook de aanwezigheid van diverse agrarische bedrijven in het buitengebied biedt kansen voor het gebruik van een andere biomassa-bron: mest. Deze mest kan via een vergistingsproces biogas opleveren, daarnaast komt bij de vergisting een hoop warmte vrij en wordt veelal behoorlijk wat elektriciteit opgewekt. Elektriciteit die rechtstreeks geleverd zou kunnen worden aan de bewoners van het dorp.

Een andere duurzame bron van energie is de zon. Zonnepanelen zetten de zoninstraling om in elektriciteit. Hierdoor kunt u op een zonnige dag niet alleen stroom opwekken voor eigen gebruik, maar levert u wellicht ook elektriciteit aan het elektriciteitsnet.

Daarnaast is energie uit wind een duurzame vorm van energie. Via windmolens wordt de energie uit wind omgezet in elektriciteit.

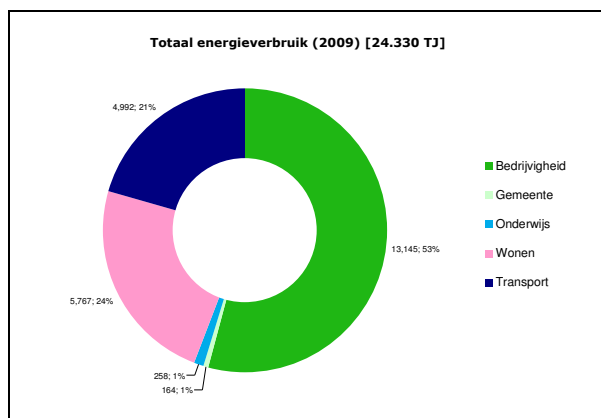
Bij de ontwikkeling van windmolens speelt het locatievraagstuk altijd een grote rol.

Er zijn veel voorbeelden bekend van bewoners die gezamenlijk geïnvesteerd hebben in een lokaal windmolenpark, en naast de zekerheid van energieafname ook de vruchten te plukken van de rendementen van de installatie.

Energie in Apeldoorn: facts & figures

In 2009 verbruikten we in Apeldoorn in totaal 24.237 TJ¹ (TerraJoule) aan energie. Meer dan de helft van deze energie werd verbruikt door bedrijven. Ongeveer een kwart door huishoudens (wonen), één vijfde deel door verkeer en vervoer en 2% door de gemeente en scholen.

Onderstaande figuur laat de verdeling goed zien:

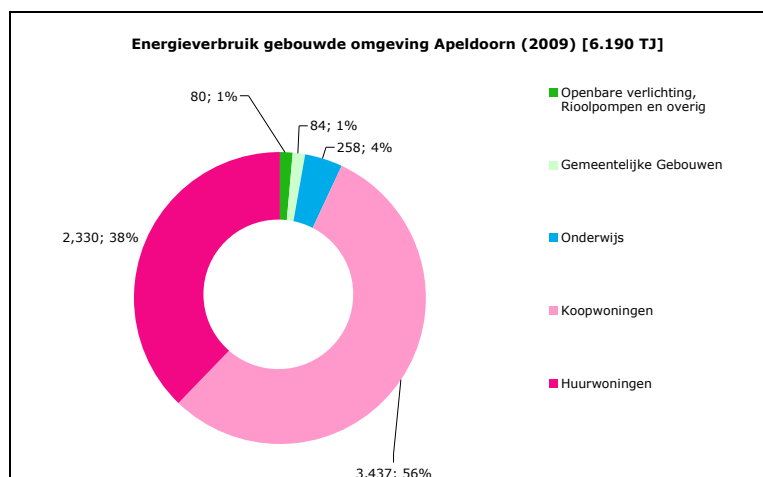

Hoeveel is 24.237 TJ?

24.237 TJ komt overeen:

- met ruim 4 miljoen vaten olie (1 vat olie = 159 liter = 6100 MJ)
- de energie die 497 windmolens (5 MW) per jaar kunnen produceren
- de energie die met 11,25 km² aan zonnepanelen opgewekt kan worden

Wanneer we dan kijken naar het energieverbruik van de verschillende onderdelen van de gebouwde omgeving dan zien we de volgende onderverdeling:

In totaal verbruikt de gebouwde omgeving in Apeldoorn 6.190 TJ energie. De huishoudens in de gebouwde omgeving (huur en koop woningen) verbruiken verreweg het grootste deel van de energie binnen de gebouwde omgeving in Apeldoorn.

¹ Het totale energieverbruik is gebaseerd op het aantal werknemers (voor bedrijvigheid), het huidige woningbestand van Apeldoorn en CBS cijfers (verkeer en vervoer)

Referenties uit het land

Beesterzwaag: biomassacentrale op houtafval

Dienst Landelijk gebied staat aan de lat voor onderhoud van houtwallen en houtsingels. Dit onderhoud van houtwallen en houtsingels in Noord Nederland is prijzig. Om het onderhoud toch betaalbaar te houden, en in de wetenschap dat houtsnippers een hoge energie-inhoud hebben, is gezocht naar alternatieve inkomsten. Het zelf gaan produceren van duurzame energie uit houtsnippers bleek een goede optie. In een biomassa-installatie in Beetsterzwaag wordt het houtafval verwerkt. Met de energie wordt nu het gebouwencomplex van Revalidatie Friesland en school Lyndensteyn (waaronder sporthallen en zwembaden etc.) verwarmd. Met de energieopbrengst van het snoeihout kan nu voor een belangrijk deel het onderhoud van de houtwallen en houtsingels worden betaald. Het uiteindelijke doel is het subsidiëren van landschaps-onderhoud overbodig te maken.

Bron: Dienst Landelijk Gebied, Het landschap als Energie – Project biomassa installatie Beesterzwaag

Duurzaam Hoonhorst

Energiebesparing, schone energiebronnen, veel minder CO₂-uitstoot, een beter milieu, meer met het OV of de fiets, de auto af en toe eens laten staan en een schonere toekomst: allemaal ambities die door de provincie Overijssel zijn meegegeven aan dorpen in de Duurzaam Dorp Overijssel 2010-competitie. Met deze competitie wilde zij burens stimuleren om samen aan de slag te gaan voor een duurzame woonomgeving. Insteek:: samenwerken, samenleven, samenzijn. Van het een komt het ander en voor je het weet wordt het steeds gezelliger in de buurt, in het dorp.

In 2010 deden tien dorpen en buurten mee. Een jury èn provinciebewoners kozen Hoonhorst tot 'het duurzaamste dorp van Overijssel'! Niet alleen Hoonhorst, maar alle tien dorpen verdienden een geldprijs, waarmee zij nu bezig zijn om hun plannen uit te voeren.

Kijk op www.duurzaamhoonhorst.nl voor meer inspiratie.

Nieuwleusen Synergie

Nieuwleusen Synergie is ontstaan uit initiatieven van de inwoners van het Overijsselse dorp Nieuwleusen, en die ook door de inwoners worden uitgevoerd. Nieuwleusen is een kern die zich hier bij uitstek voor leent vanwege het bloeiende bedrijfsleven en de inwoners die van aanpakken weten.

Om te komen tot een duurzaam en vitaal Nieuwleusen worden er in eerste instantie 8 projecten nader uitgewerkt en opgezet door Nieuwleusen Synergie.

Bij deze projecten wordt het begrip duurzaamheid breed ingevuld: van technische duurzaamheid tot sociale duurzaamheid, van duurzame energie tot welzijn. Nieuwleusen Synergie gaat de komende jaren in ieder geval met de volgende 8 projecten aan de slag:

- Lokaal Energiebedrijf
- Synergie Hulpgroep Nieuwleusen
- Kringloopwinkel en Materialotheek
- Schooltuinen
- Glasvezel in en buiten de bebouwde kom Nieuwleusen
- Buurtauto
- Informatiepunt
- Duurzaam energiegebruik

Voor elk project is een speciale taakgroep in het leven geroepen die verantwoordelijk is voor de uitwerking en uitvoering van deze projecten. Sommige projecten leveren geld op en dat geld wordt gebruikt om andere sociale doelen versterken, dus echt "DEUR OONS VEUR OONS".

Kijk op www.nieuwleusensynergie.nl voor meer inspiratie.

Andere interessante websites:

www.apeldoornvooropinduurzaamheid.nl

www.de-a.nl

www.energieexpeditieapeldoorn.nl

www.milieucentraal.nl

www.allesduurzaam.nl

www.ourcommonfuture.nl

www.urgenda.nl

www.nudge.nl

www.debeterewereld.nl

www.duurzamegemeente.nl

www.duurzaamthuis.nl

www.apeldoorn.nl/energieneutraal

www.kerschotenenergieneutraal.nl

www.diekendamme.nl

Kortom: energie biedt volop kansen!

De beweging van gebruik van fossiele energie naar lokaal, opgewekte duurzame energie is niet alleen noodzakelijk om het publieke belang op schone en betaalbare energie te borgen. De ontwikkeling van projecten op het gebied van energiebesparing en de opwekking van lokale duurzame energie biedt ook heel veel andere kansen, zeker in de huidige economische crisis. Omdat energiebesparing en de opwekking van duurzame energie lokaal plaatsvindt biedt dit kansen voor lokale werkgelegenheid, koopkracht ontwikkeling, een verbeterd binnenklimaat en luchtkwaliteit en mogelijkheden voor innovatie.